

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 VAASA

Puhelin 029 56 42611

Faksi 029 56 42760

Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

PÄÄTÖS

Nro 11/0362/1

Antopäivä

20.12.2011

01585/11/5201

ASIA

Valitus vesitalousasiassa

MUUTOKSENHAKIJAT JA LUVAN HAKIJAT

Heikki ja Leena Järvinen, Seinäjoki, yhdessä

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA**Viranomainen**

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Päivämäärä

27.6.2011

Nro 115/2011/4

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen pengertien ja rummun rakentamiseksi Uurasjärven Sossansalmeen ja tiepenkereen sekä sillan rakentamiseksi saman järven Syväsalmeen Virtain kaupungin Uuraisten kylässä.

Perustelut*Hankkeen kuvaus*

Hankkeen tarkoituksena on tieyhteyden saaminen mantereelta Uurasjärven Sossan ja Keltasalon saariin. Suunniteltu pengertie ja rumpu rakennettaisiin mantereen ja Sossan saaren väliseen Sossansalmeen sekä tiepenger ja silta Sossan ja Keltasalon saarten väliseen Syväsalmeen. Vesialue hankealueella kuuluu Uurasten osakaskunnan yhteisiin vesialueisiin RN:o 876:1. Alueella toimii Uurasten-Mantilon kalastuskunta.

Hakemuksen mukaan Sossansalmi on suunnitellun penkereen kohdalla 20 m ja Syväsalmi 27 m leveä. Veden syvyys Sossansalmessa on matalimmillaan 0,1–0,2 m. Syväsalmi on suunnitellun sillan kohdalla noin 2,6 m syvä. Sossansalmen pengertiehen tulisi halkaisijaltaan kahden metrin rumpu, jonka yläpinta olisi vähintään korkeudella $N_{60} +98,20$ m. Syväsalmen pengertiehen rakennettavan sillan vapaa aukko olisi neljä metriä leveä ja sen yläpinta olisi korkeudella $N_{60} +98,20$ m. Penkereen harjan leveys olisi viisi metriä ja harjakorkeus $N_{60} +99,82$ m. Penkereen leveys pohjassa olisi enimmillään noin 12 m.

Hyödyt

Hyödyt kohdistuisivat yksityiseen etuun, lähinnä loma-asutukselle. Hanke mahdollistaisi autoliikenteen Sossan ja Keltasalon saariin, jolloin se parantaisi loma-asukkaiden liikkumista, kiinteistöjen käyttöä ja huoltoa sekä saavutettavuutta hätätilanteissa. Hakemuksen mukaisen kulkuyhteyden rakentaminen saariin ei sen sijaan vaikuttaisi sanottavasti metsätalouden harjoittamisen edellytyksiin.

Keltasalon saarella on 15 rakennettua ja seitsemän rakentamatonta kesämökkitonttia. Sossan saarella on kolme rakennettua ja neljä rakentamatonta kesämökkitonttia. Lupahakemusta kannatti suunnitelman mukaan yksi Sossan ja 14 Keltasalon saaren tontin omistajaa. He eivät kuitenkaan ole ilmoittautuneet luvan hakijoiksi tässä vesitalousasiassa. Heikki ja Leena Järvinen ovat hakeneet lupaa tiepenkereen rakentamiseen myöhemmin perustettavan tiekunnan lukuun. Koska tiekuntaa ei ole vielä perustettu eikä tässä vaiheessa tiedetä, mitkä kiinteistöt siihen mahdollisesti kuuluisivat, luvan hakijoita ovat vain Heikki ja Leena Järvinen.

Intressivertailussa otetaan huomioon vain hakijoille tuleva hyöty. Hyödyn suuruuden arvioinnissa on otettava huomioon, että hakijoiden saarella oleva kiinteistö on ilman tieyhteyttäkin tavanomaisella tavalla hyödynnettävissä ja käytettävissä eikä sen käyttö poikkea muiden vastaavissa paikoissa sijaitsevien kiinteistöjen käyttömahdollisuuksista. Saarella sijaitsevan lomakiinteistön virkistyskäyttöarvo on jonkin verran pienempi kuin tieyhteyden päässä olevan. Aluehallintovirasto on arvioinut tieyhteyden rakentamisen lisäävän kiinteistön Mäntyniemi R:No 2:197 virkistyskäyttöarvoa 5–10 %.

Edunmenetykset

Asiassa saatujen selvitysten mukaan Hauhuunveden-Uurasjärven kunnostushanke on toteutettu Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 19.7.2006 antaman päätöksen nro 90/2006/4 mukaisesti. Suunnitelman mukaan Uurasjärven ali- ja keskivedenkorkeudet nousevat kunnostuksen seurauksena, mikä parantaa järven virkistyskäyttömahdollisuuksia. Alimpien vedenpintojen nouseminen parantaa selvästi veden vaihduntaa ja vesiliikennemahdollisuuksia myös Sossansalmessa. Hakemuksen mukainen hanke heikentäisi kunnostushankkeen positiivisia vaikutuksia ja olisi vastoin kunnostushankkeen tavoitteita. Vaikutukset olisivat yleisen edun kannalta haitallisia.

Luonnonolosuhteiltaan Syväsalmi on kaunis. Rantakaavan ja rantaosayleiskaavan laadintavaiheessa tehtyjen luonto- ja maisemaselvitysten mukaan Syväsalmea on pidetty maisemallisesti erittäin arvokkaana ja esitetty suojeltavaksi. Mittausten mukaan Syväsalmen kautta kulkee noin 20 % Uurasjärven virtaamasta. Syväsalmeen ja Sossansalmeen suunniteltu pengertie pienentäisi salmien poikkipinta-alaa

huomattavasti. Tämä huonontaisi veden vaihtuvuutta koko salmessa, mikä lisäisi rantojen liettymistä ja kasvillisuutta. Hanke rajoittaisi Syväsalmen ja Sossansalmen kautta tapahtuvaa veneliikennettä.

Pengertie muuttaisi alueen luonnetta olennaisesti, rumentaisi maisemaa ja vähentäisi ympäristön viihtyisyyttä. Pengertie heikentäisi jossain määrin kiinteistölle Koivuranta RN:o 2:98 kaavoitetun ja kiinteistöllä Sossanmaa RN:o 2:117 olemassa olevan loma-asunnon vesimaisemaa. Vesialueen käyttämisestä aiheutuva edunmenetyks olisi arviolta noin 600 euroa.

Käyttöoikeudet

Vesilain mukaisen luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijoilla on tarvittavat oikeudet hanketta varten tarvittaviin toisen omistamiin alueisiin. Hakijat ovat ilmoittaneet, että aluekysymykset ja niistä maksettavat korvaukset ratkaistaan tietoimituksen yhteydessä. Hakijoiden vireille panema tietoimitus on kuitenkin keskeytetty eikä hakijoilla näin ollen ole ainakaan vielä oikeuksia hanketta varten tarvittaviin alueisiin.

Lupaharkinta

Vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan lupa rakentamiseen voidaan myöntää, jos se ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua, mikäli yritys hyötyisän tai suojaavan tarkoituksensa vuoksi on tarpeen vesialueen tai sen rannalla olevan kiinteistön järkipäristä hyväksikäyttöä taikka muuta hyödyllistä taloudellista toimintaa varten. Jos rakentamisesta aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua suurempi yleisen tai yksityisen edun loukkaus, voidaan vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentissa säädetyillä edellytyksillä lupa rakentamiseen myöntää, jos rakentamisesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava. Hyöty on määrättävä siten kuin sanotun luvun 11 §:ssä säädetään. Luvan edellytyksiä harkittaessa on lisäksi otettava huomioon vesilain 2 luvun 3 §:n säännös hankkeen toteuttamisesta mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavalla tavalla, jos sen tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä hankkeen kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahinkoon verrattuna.

Asiakirjojen perusteella aluehallintovirasto on katsonut, että hankkeesta aiheutuu vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentissa tarkoitettua suurempi yleisen ja yksityisen edun loukkaus. Luvan myöntämisen edellytyksiä on näin ollen arvioitava vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua intressivertailun perusteella. Koska hankkeesta aiheutuvan vahingon, haitan ja muun edunmenetyksen raha-arvo on vaikeasti määriteltävissä ja koska menetettävällä edulla on raha-arvon lisäksi muutakin merkitystä, luvan edellytyksiä harkittaessa on vesilain 2 luvun 11 §:n 3 momentin nojalla verrattava hankkeen ja menetettävän edun merkitystä yleiseltä kannalta. Rakentamisesta aiheutuvaa hyötyä, vahinkoa ja haittaa arvioitaessa on vesilain 2 luvun 11 a §:n mukaan otettava myös huomioon,

mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Aluehallintovirasto on katsonut, ettei hakemuksen mukaisesta tiepengerhankkeesta yhdelle vapaa-ajan kiinteistölle tuleva hyöty ole huomattava verrattuna siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen erityisesti kun otetaan huomioon hankkeen merkitys yleiseltä kannalta. Edellytyksiä luvan myöntämiselle ei siten ole.

Vesienhoitosuunnitelma

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman pohjaksi on laadittu vuoteen 2015 ulottuva Pirkanmaan pintavesien toimenpideohjelma. Se koostuu neljästä osa-alueesta, joista Uurasjärvi sijaitsee Näsijärven alueen ja Tarjanteen osa-alueella. Yleisenä tavoitteena on vesien hyvän ekologisen tilan saavuttaminen ja turvaaminen. Lisäksi vesienhoitosuunnitelman tavoitteissa on mainittu rakennettujen pengerteiden haittavaikutusten vähentäminen virtausaukkoja rakentamalla sekä kalojen ja muiden vesieläiden vapaan liikkumisen turvaaminen. Hakemuksen mukaisen tiepenkereen rakentaminen ei edistäisi vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Lainkohdat

Vesilaki 2 luku 3 §, 6 § 2 mom ja 11 a §

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Heikki ja Leena Järvinen ovat vaatineet aluehallintoviraston päätöksen kumoamista ja haetun vesitalousluvan myöntämistä ensisijaisesti vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentin säännöksen nojalla.

Perusteluinaan valittajat ovat esittäneet, että aluehallintoviraston päätöksen intressivertailu on tehty virheellisesti, koska siinä ei ole otettu huomioon hankkeesta saatavaa yleistä hyötyä eikä niitä Keltasalon ja Sossan saaren kiinteistöjä, jotka liittyvät perustettavaan yksityistiehen. Myös veneliikenteen vähentymisestä, Kotalan satama-uimarannan rauhoittumisesta ja metsätalouden harjoittamisen helpottumisesta aiheutuva hyöty on jäänyt ottamatta huomioon. Hyötyä aiheutuu myös Keltasalossa sijaitsevalle maatilalle. Hankkeesta aiheutuvat haitat ovat siitä koituvaan hyötyyn verrattuna vähäiset.

Vedenkorkeuden nousu Sossansalmessa ei ole juurikaan helpottanut siinä liikkumista. Suunnitellusta hankkeesta Koivurannan ja Sossanmaan tiloille aiheutuva edunmenetyks on huomattavasti tiloille aiheutuvaa hyötyä vähäisempi. Vaikka Sossansalmi on kaunis, salmea ei ole suojeltu eikä kauneus ole luvan epäämisperuste.

Vaihtoehtoisena suunnitelmana hakemuksessa on esitetty sillan rakentamista koko Syväsalmen yli. Tällöin veden vaihtuvuus salmessa ei pienentyisi eikä rantojen liettymistä tulisi. Aluehallintoviraston päätöksessä tätä vaihtoehtoa ei ole otettu huomioon.

Käyttöoikeudet tarvittaviin alueisiin ratkaistaan tietöimituksessa.

ASIAN KÄSITTELY HALLINTO-OIKEUDESSA

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että valituksessa ei ole tuotu esille asioita, joiden vuoksi päätöstä tulisi muuttaa.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmä on ilmoittanut, ettei sillä ole lisättävää aiemmin lausuttuun. Aluehallintovirastolle antamassaan lausunnossa kalatalousryhmä oli todennut, että hankkeesta aiheutuu ilmeistä haittaa kala- ja rapukannoille, kalastukselle ja vesistöissä kulkemiselle. Yleiseen kalatalousetuun kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon intressivertailussa. Saaren kiinteistöt ovat ilman tieyhteyttäkin hyödynnettävissä tavanomaisella tavalla eikä kiinteistöjen käyttö poikkea muiden vastaavissa paikoissa sijaitsevien kiinteistöjen käyttömahdollisuuksista.

Virtain kaupungin ympäristölautakunta on vastineessaan esittänyt, että valituksessa ei ole tullut ilmi sellaista hyötyä, joka on suurempi verrattuna hankkeesta aiheutuvaan vahinkoon, haittaan tai muuhun edunmenetykseen. Paikallisilta tahoilta saadun tiedon mukaan Sossansalmessa on vedenpinnan noston jälkeen vesiliikenne vuonna 2010 lisääntynyt ja veneellä pääsee läpi kesän salmessa liikkumaan. Vaikka silta Syväsalmeen rakennettaisiin ilman pengerrystä salmen yli, se silti melkoisesti vähentäisi luonnon kauneutta ja ympäristön viihtyisyyttä. Tien rakentamisesta aiheutuvat metsätaloushyödyt eivät ole merkittäviä. Kotalan sataman ja uimarannan osalta ei kaupungille ole tullut viestejä rauhoittamistarpeesta. Päinvastoin paikalliset tahot ovat halunneet kehittää satamaa ja sen palveluita tarpeita vastaaviksi. Edellytyksiä luvan myöntämiselle ei ole.

Rauni ja Lyyli Soininmäki ovat vastineessaan esittäneet valituksen hylkäämistä ja tarvittaessa tarkastuksen toimittamista paikan päällä. Pääosa alueen asukkaista vastustaa tien linjausta ja sen rakentamista eikä sillä ole realistisia mahdollisuuksia tulla hyväksytyksi. Veneliikenteen vähentymistä ja Kotalan satama-uimarannan rauhoittumista ei tapahdu valittajien esittämällä tavalla eikä niitä voida ottaa huomioon intressivertailussa. Hankkeen maa- ja metsätaloudellinen merkitys on vähäinen.

Rantakaavan luonto- ja maisemaselvityksessä on katsottu, että Syväsalmi tulee säilyttää luonnontilaisena. Rantaosayleiskaavan laadintavaiheessa tehdyssä inventoinnissa Syväsalmea on pidetty maisemallisesti erittäin

arvokkaana ja esitetty suojeltavaksi. Sossansalmen rantoja on pidetty maisemallisesti arvokkaina. Vedenkorkeuden nosto on parantanut Sossansalmen käyttökelpoisuutta vesiliikenteeseen.

Hakemuksessa ei ole esitetty yksityiskohtaista suunnitelmaa pelkästään sillan rakentamisvaihtoehdosta Syväsalmen yli. Sillan tulisi metsätalouksikäytössä kestää rekan paino. Silta ei muutoinkaan poistaisi muita haittoja. Hakemukselle ei voida myöntää lupaa vesilain 2 luvun 6 §:n 1 eikä 2 momentin säännösten nojalla.

Raija ja Jorma Luukko ovat vastineessaan pitäneet tie- ja siltahankkeen toteutumista Keltasalon saareen tarpeellisena runsaslukuisten vapaa-ajanasuntojen, maa- ja metsätilojen käytön ja asumisen kannalta.

Rita ja Arto Halttunen ovat vastineessaan puoltaneet luvan myöntämistä hankkeelle.

Virtain luonnonsuojeluyhdistys ry on vastineessaan katsonut, että valittajat eivät ole esittäneet valituksessaan uusia seikkoja, jotka muuttaisivat intressivertailun lopputulosta. Edellytyksiä luvan myöntämiselle ei ole.

Esa Lehtinen ja Katja Jylhä ovat vastineessaan ilmoittaneet, että tien rakentaminen Keltasalon saareen on erittäin tarpeellinen. Keltasalossa ja Sossan saarella on paljon aktiivikäytössä olevia loma-asuntoja ja myös metsätaloutta harjoitettavia tiloja.

Heikki Mäkinen on tilan Koivuranta RN:o 2:98 omistajana vastineessaan vaatinut hakemuksen hylkäämistä. Mikäli Syväsalmen ja Sossansalmen maisemallinen arvo kyseenalaistetaan, tarkastuksen toimittaminen on tarpeen.

Saaren kiinteistöt ovat ilman tieyhteyttäkin hyödynnettävissä tavanomaisella tavalla eikä kiinteistöjen käyttö poikkea muiden vastaavissa paikoissa sijaitsevien kiinteistöjen käyttömahdollisuuksista. Suunnitellulla tiellä ei ole merkitystä metsätalouden kannalta. Tien rakentamisesta ei aiheudu mitään hyötyä Koivurannan tilalle. Vedenkorkeuden noustua veneliikenne Sossansalmessa on mahdollista läpi kesän. Suunniteltu pengertie estäisi veneellä kulkemisen salmessa. Valituksessa vaaditusta vaihtoehtoisesta siltaratkaisusta ei ole esitetty minkäänlaista suunnitelmaa.

Aura, Eija ja Seppo Mäkinen ovat vastineessaan esittäneet, ettei aluehallintoviraston päätöstä tule muuttaa.

Vedenkorkeuden noustua veneliikenne Sossansalmessa on mahdollista läpi kesän. Suunniteltu pengertie estäisi veneellä kulkemisen salmessa. Rantakaavan luonto- ja maisemaselvityksessä on katsottu, että Syväsalmi tulee säilyttää luonnontilaisena. Suunnitelmaa sillan rakentamiseksi koko Syväsalmen yli ei ole esitetty, eikä sekään poistaisi kuin osan haitoista.

Korvausesitystä käyttöoikeuksista ei ole tehty lupahakemuksen yhteydessä lain edellyttämällä tavalla.

John Enlund ja Hannu Rantala ovat vastineessaan puoltaneet luvan myöntämistä hankkeelle ja ilmoittaneet osallistuvansa tiehankkeen kustannuksiin. Mikäli sillan rakentaminen toteutetaan pitkällä jännevälillä, veden virtaamalle ja veneilylle aiheutuva haitta voidaan minimoida. Keltasalon saarella on noin 20 hanketta kannattavaa kiinteistönomistajaa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue on lausunnossaan todennut, ettei valituksessa ja vastineissa ole esitetty sellaisia uusia seikkoja, joiden vuoksi päätöstä olisi syytä muuttaa. Aluehallintovirasto on viitannut päätökseensä ja sen perusteluihin.

Heikki ja Leena Järvinen ovat antaneet vastaselityksen vastineiden ja lausunnon johdosta.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää Rauni ja Lyyli Soininmäen ja Heikki Mäkisen vaatimukset katselmuksen toimittamisesta asiassa.

Perustelut ja sovellettu oikeusohje

Hallintolainkäyttölain 41 §:n mukaan asian selvittämiseksi toimitetaan tarvittaessa katselmus. Asianosaisen pyytämä katselmus voidaan hallintolainkäyttölain 38 §:n nojalla jättää toimittamatta muun muassa, jos katselmus on asian laadun vuoksi tai muusta syystä ilmeisen tarpeeton. Hallinto-oikeus on tulkinnut Rauni ja Lyyli Soininmäen ja Heikki Mäkisen vaatimukset katselmuksen toimittamista tarkoittaviksi vaatimuksiksi. Kun otetaan huomioon perusteet, joiden vuoksi Soininmäet ja Mäkinen ovat pyytäneet katselmuksen toimittamista, selvitys, jota he ovat ilmoittaneet niissä esittävänsä, sekä asiakirjoista saatava selvitys ja tämän päätöksen ratkaisuperusteet, katselmuksen toimittaminen ei ole tarpeen asian selvittämiseksi.

Pääasiaratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen. Aluehallintoviraston päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Sovellettavia oikeusohjeita

Asiassa sovellettaviksi tulevista oikeusohjeista vesilain 2 luvun 3 § sekä 2

luvun 6 §:n 1 ja 2 momentti on referoitu edellä kohdassa "Lupaharkinta".

Vesilain 2 luvun 11 §:n 1 momentin mukaan hyötynä on pidettävä yrityksen tuottamien yleisten etujen lisäksi maa- tai vesialueen tai muun omaisuuden tuottavuuden parantumisesta tai omaisuuden hyväksikäyttöä vaikeuttavan esteen tai haitan poistamisesta aiheutuvaa omaisuuden käyttöarvon lisääntymistä samoin kuin muutakin etua, joka yrityksen toteuttamisesta välittömästi voidaan saada.

Mainitun pykälän 2 momentin (750/1996) mukaan vahinkona, haittana ja muuna edunmenetyksenä otetaan huomioon muun muassa yleistä etua koskevat että yritykseen osallistumattoman henkilön omaisuudelle aiheutettavat sanotunlaiset seuraukset, niihin luettuna muun ohella se, että luvan hakija saa oikeuden käyttää tiettyä rakennelmaa, aluetta tai muuta omaisuutta hyväkseen taikka lunastaa sen itselleen.

Milloin vahingon, haitan ja muun edunmenetyksen raha-arvo on vaikeasti määrättävissä taikka yrityksellä tai menetettävällä edulla on raha-arvon lisäksi muutakin merkitystä, on luvan edellytyksiä harkittaessa mainitun pykälän 3 momentin mukaan verrattava yrityksen ja menetettävän edun merkitystä yleiseltä kannalta katsottuna.

Vesilain 2 luvun 11 a §:n mukaan rakentamisesta aiheutuvaa hyötyä, vahinkoa ja haittaa 11 §:n mukaan arvioitaessa on otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa ja merenhoitosuunnitelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueen vesien tai meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Asiassa saatu selvitys

Suunnitelman mukaan rakennetaan tieyhteys mantereelta Uurasjärven Sossan ja Keltasalon saariin. Pengertie ja rumpu rakennetaan mantereen ja Sossan saaren väliseen Sossansalmeen sekä tiepenger ja silta Sossan ja Keltasalon saarten väliseen Syväsalmeen. Selityksessä muistutuksiin aluehallintovirastossa hakijat ovat ilmoittaneet hyväksyvänsä myös suunnitelman, jossa Syväsalmen silta-aukko määrätään enintään 26 metriä leveäksi. Valituksessaan hakijat ovat uudistaneet lausumansa.

Vesialueen hankealueella omistaa Uurasten yhteisten vesialueiden osakaskunta RN:o 876:1. Alueella toimii Uurasten-Mantilon kalastuskunta. Käyttöoikeudet on tarkoitus saada tietoimituksessa.

Sossansalmen leveys penkereen kohdalla on 20 m ja Syväsalmen leveys siltapaikalla 27 m. Suunnitelman mukaan veden syvyys Sossansalmessa on alimmillaan 0,1–0,2 m ja Syväsalmissa sillan kohdalla noin 2,6 m. Syväsalmen kautta kulkee noin 20 % Uurasjärven virtaamasta. Sossansalmen pengertiehen rakennetaan halkaisijaltaan kahden metrin rumpu, jonka yläpinta on vähintään korkeudella $N_{60} +98,20$ m. Syväsalmen

pengertiehen rakennettavan sillan vapaa aukko on neljä metriä leveä ja sen yläpinta sijaitsee korkeudella $N_{60} +98,20$ m. Penkereen leveys pohjassa on enimmillään noin 12 m. Pengersilta pienentää Syväsalmen poikkipinta-alaa noin 80 %. Uurasjärven keskialivedenkorkeus on noussut kunnostuksen seurauksena noin korkeudesta $N_{60} +95,80$ m korkeuteen $+96,20$ m.

Keltasalon saarella on 15 rakennettua ja seitsemän rakentamatonta kesämökkkitonttia. Alueella on voimassa Tarjanne-, Hauhuun- ja Uurasjärven rantaosayleiskaava, jonka Hämeen ympäristökeskus on vahvistanut 7.3.1997. Sossan saarella on kolme rakennettua ja neljä rakentamatonta kesämökkkitonttia. Tien rakentamiseksi Sossan ja Keltasalon saarissa sijaitseville kiinteistöille on haettu tieoikeuden perustamista yksityistietoimituksessa. Toimitus on keskeytetty toimitusmiesten 19.12.2008 antamalla päätöksellä siihen saakka, kunnes vesitalouslupa vesistönylityksiin on myönnetty.

Johtopäätös

Hakemus Syväsalmen sillasta neljän metrin aukolla

Hallinto-oikeus arvioi kuten aluehallintovirasto, että pengertie suunnitelman mukaisine aukkoineen ja rumpuineen pienentäisi Syväsalmen ja Sossansalmen poikkipinta-alaa, minkä seurauksena veden vaihtuvuus salmissa heikentyisi siten, että rehevöityminen ja vesikasvillisuus vesialueella ja rantojen liettyminen lisääntyisivät. Tiepenger aiheuttaisi haittaa kalakannoille sekä kalastukselle. Hanke vaikeuttaisi myös vesistöissä kulkemista Sossansalmessa. Rakentamisesta aiheutuisi myös alueen vesimaiseman haitallinen muutos sekä ympäristön viihtyisyyden vähentymistä.

Esitetyillä perusteilla hankkeesta aiheutuisi vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentissa mainittua suurempi yleisen edun loukkaus. Näin ollen haettua vesitalouslupaa ei voida myöntää vesilain 2 luvun 6 §:n 1 momentin säännöksen nojalla.

Hakemuksessa tarkoitetun rakentamisen haitalliset vaikutukset ovat sellainen yleiseen ja osin myös naapureiden yksityiseen etuun kohdistuva menetys, jota tarkoitetaan vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentissa ja 11 §:ssä. Koska hankkeesta aiheutuvan vahingon, haitan ja muun edunmenetyksen raha-arvo on vaikeasti määriteltävissä ja koska menetettävällä edulla on raha-arvon lisäksi muutakin merkitystä, luvan edellytyksiä harkittaessa on vesilain 2 luvun 11 §:n 3 momentin nojalla verrattava hankkeen ja menetettävän edun merkitystä yleiseltä kannalta.

Aluehallintovirasto on katsonut, ettei hankkeesta voida vesilain perusteella arvioida aiheutuvan hyötyä muille asianosaisille kuin hakijoina Järvisille Mäntyniemen tilan RN:o 2:197 omistajina, eikä Järvisen

ilmoituksella hakea lupaa perustettavan tiekunnan lukuun ole asiassa merkitystä.

Hankkeesta saatava hyöty ilmenee lähinnä hakijoiden saarella sijaitsevan kiinteistön käyttömukavuuden parantumisena hakijoiden liikkumisen sekä kiinteistön käytön ja huollon helpottuessa. Käyttömukavuuden parantumisesta hyötyvät luvan hakijoiden lisäksi myös muut henkilöt, jotka omistavat loma-asuntoja Sossan ja Keltasalon saarissa. Tämä hyöty on aluehallintoviraston päätöksestä poiketen otettava huomioon intressivertailussa hankkeen aiheuttamana yleisenä hyötynä (muun muassa KHO 17.6.2005 taltionumero 1515). Vastaava hyötyä aiheutuisi myös Keltasalossa sijaitsevalle maatilalle. Sen sijaan hankkeesta ei aiheudu sanottavaa välitöntä hyötyä Kotalan satama-uimarannan rauhoittumisesta, kuten valittajat ovat todenneet.

Yleiseltä kannalta arvioiden Heikki ja Leena Järvisen lomarakennuspaikka sekä muidenkin Keltasalon ja Sossan saarissa olevat lomarakennuspaikat ovat käyttökelpoisia kaavan mukaiseen käyttöön ilman vesistönylitysten rakentamistakin.

Edellä lausutun perusteella, ja siitä huolimatta, että hankkeesta saatava hyöty on arvioitava aluehallintoviraston päätöksestä ilmenevää laajempänä, hallinto-oikeus katsoo, ettei hakemuksessa tarkoitettua rakentamisesta saatava hyöty ole siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava, joten luvan myöntäminen ei ole myöskään vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla mahdollista. Edellä mainitut ja aluehallintoviraston päätöksen perustelut sekä hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys huomioon aluehallintovirasto on voinut hylätä hakemuksen.

Hakemus Syväsalmen sillasta enintään 26 metrin aukolla

Järviset ovat valituksessaan lausuneet, että he ovat hakeneet aluehallintovirastossa lupaa vaihtoehtoisesti Syväsalmen sillan rakentamiselle niin, että sillan vapaaksi aukoksi määrätään haetun 4 metrin sijasta enintään 26 metriä. Hallinto-oikeus toteaa, kuten aluehallintovirasto täydennyskehotuksessaan 15.9.2009, ettei vesilain mukaista lupaa voida myöntää samalla lupapäätöksellä usean eri vaihtoehdon mukaan.

Lupahakemukseen on liitettävä penkereitä ja sillan rakentamista koskeva suunnitelma, joka tarpeellisilta osin sisältää vesiasetuksen 42-59 §:ssä mainitut selvitykset. Hallinto-oikeus toteaa, ettei Järvisen hakemus ole sisältänyt vesiasetuksen edellyttämää yksityiskohtaista siltasuunnitelmaa. Tämän vuoksi, ja koska vaihtoehtoisen sillan rakentamista koskeva suunnitelma on edelleen hakemuksen sisältövaatimuksen osalta yksilöimätön, asiaa ei ole kyseistä suunnitelmaa tarkoittavalla perusteella tarpeen palauttaa aluehallintovirastoon uudelleen käsiteltäväksi.

Asiassa on hallinto-oikeudessa selvitetty, että veneliikenne ja veden vaihtuvuus Sossansalmessa on Hauhuunveden-Uurasjärven kunnostuksen jälkeen lisääntynyt. Järvisten lupahakemuksen perusteella Sossansalmeen on tarkoitus rakentaa tiepenger, jossa olisi kahden metrin rumpu. Mainitunlainen tiepenger heikentäisi huomattavasti noin 20 metriä leveässä Sossansalmessa veden vaihtumista ja aiheuttaisi vesistön kunnostushankkeen vastaisesti salmen vesialueen tilan heikentymisen sekä estäisi tai vaikeuttaisi veneliikennettä kunnostuksen jälkeisissä olosuhteissa. Sossansalmen osalta Järviset ovat pitäytyneet alkuperäisessä hakemuksessaan. Tieyhteyden saaminen mantereelta Sossan saaren kautta Keltasalon saareen on yksi hankekokonaisuus. Tämänkään vuoksi aluehallintoviraston päätöstä ei ole syytä kumota ja asiaa palauttaa uuteen käsittelyyn lupahakemuksen täydentämiseksi pelkästään Syväsalmen vaihtoehtoisen siltasuunnitelman vuoksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisun lopputulos ei estä uuden, vesiasetuksen mukaisiin selvityksiin perustuvan vesitalouslupaa koskevan hakemuksen vireille panemista aluehallintovirastossa.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki 2 luku 6 § 2 mom ja 11 §

JULKIPANO

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

PÄÄTÖKSESTÄ ILMOITTAMINEN

Virtain kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kaupungin ilmoitustaululla.

TIEDOKSIANTAMINEN

Aura Mäkisen ja John Enlundin on tämän päätöksen saatuaan viipymättä ilmoitettava siitä yhteisen valituskirjelmän allekirjoittaneille asiakumppaneilleen.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 19.1.2012.

Valitusosoitus on liitteenä VeJp (07.07).

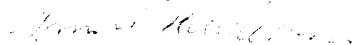
Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Yrjänä Honkavaara ja Pertti Piippo sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Mauri Kerätär. Asian on esitellyt Pertti Piippo.

Yrjänä Honkavaara

Mauri Kerätär

Pertti Piippo

Toimituskirjan antaja:

Irmeli Haakana
lainkäyttösihteeri